

EL CASTELLÀ, UNA LLENGUA PERSEGUIDA A CATALUNYA?

Parlem de disbarats

Jordi Porta Ribalta / President d'Òmnium Cultural

DANIEL BOADA

Com el lector probablement ja sap Edicions Catalanes de París va ser una iniciativa de finals dels anys seixanta per tal de produir i difondre material que permetés prendre consciència del que havia representat el franquisme per a la societat catalana. El primer volum es va editar el 1970 i en varen sortir una vintena de títols. En Josep Benet n'era el director editorial, en Jordi Pujol ho finançava i en Romà Planes i l'Angelí Castanyer facilitaven el suport logístic a París. El mateix Benet, sense posar el seu nom, va ser l'autor del publicat el 1973 amb el títol de *Catalunya sota el règim franquista. Informe sobre la persecució de la llengua i cultura de Catalunya pel règim del general Franco*.

FRANCESC DE CARRERAS EN UN ARTICLE publicat el passat dijous dia 4 d'aquest mes a *La Vanguardia* i titulat *Disparates peligrosos* comença citant aquest llibre de Josep Benet per veure les similituds de la situació denunciada per Benet durant aquells anys i la que vivim avui respecte a la llengua castellana. Per curar-se en salut ens diu que reconeix que la situació no és idèntica. No cal que ens ho assegurï. Per exemple, els llibres d'Edicions Catalanes de París passaven clandestinament a Catalunya i es distribuïen a les rebotigues d'algunes llibreries de Barcelona. L'article del Sr. Carreras és publicat en llengua castellana, segons ell una llengua perseguida en aquest moment, i difosa en el diari de més tiratge de Catalunya. Malgrat això ens assevera que "*si entonces había un espíritu de conquista que intentaba arrasar con la huella catalana i catalanista en la vida social de Catalunya, ahora hay un espíritu inquisitorial de signo contrario*". En realitat es tracta d'una nova versió d'aquella frase del Sr. Rajoy: "*La situación lingüística en Catalunya és igual que en el franquismo pero al revés*".

PER IL·LUSTRAR AQUESTA SITUACIÓ posa alguns exemples. Troba curiós que a les sales de cinema s'exigeixi el cinquanta per cent en llengua catalana i, en canvi, a l'escola s'estableixi el cent per cent. La frivolitat del tractament d'aquest tema ja comença a ser memorable. No sé si val la pena repetir, perquè ja és ben sabut, que els programes d'immersió lingüística a l'escola són una pràctica realitzada a diversos països del món. Aquest mètode ha estat tractat en congressos internacionals i els organismes europeus han elogiat el sistema aplicat a Catalunya com a exemple a tenir en compte per aconseguir el coneixement de les llengües que han estat minoritzades històricament per raons polítiques. És curiós que es compari amb el doblatge en el cinema, una qüestió que no hi té res a veure.

L'ALTRA PREOCUPACIÓ QUE SEMBLA inquietar l'autor és la possible llei que reclami als dependents dels comerços atendre els clients, passat un període pertinent, amb qualsevol de les dues llengües oficials. Diu que és preocupant perquè pot obligar a "*desenvolverse en una lengua que puede no ser la propia*". Tenint en compte que actualment a Catalunya es parlen més de 150 llengües hi ha moltes probabilitats que tots els que atenen el públic, dedicació laboral molt ocupada per gent nouvinguda, no usin la seva pròpia llengua i hagin de fer l'esforç de parlar les dues llengües oficials. O és que es tracta només que aprenguin a parlar en castellà? Pel que fa a la retolació allò que es demana és que estigui, almenys o també, en llengua catalana, com a llengua oficial i pròpia del país.

EN AQUEST SENTIT, ES VEU que s'està esperant amb candeletes que el Tribunal Constitucional corregeixi aquestes "*intolerancias*" i declari inconstitucional l'article de l'Estatut actualment vigent que prescriu l'equiparació legal de les dues llengües, és a dir, que es tingui el dret d'usar-les i l'obligació de conèixer-les.

PARLEM CLAR. A alguns allò que els fa nosa és la llengua catalana i confien que, deixant lliure la inèrcia generada pels quaranta anys del franquisme, acabi reduïda a la mínima expressió social. Per aconseguir això cal buscar totes les argumentacions possibles encara que siguin falses i, sobretot, antidemocràtiques. Això sí que representen disbarats perillosos, oi?